

Sygn. akt VII U 2880/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Lucyna Stąsik Żmudziak

Protokolant st. sekr. sąd. Małgorzata Sobczuk

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 roku w Lublinie

sprawy D. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o przywrócenie prawa do renty

na skutek odwołania D. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 16 października 2013 roku znak(...)

odwołanie oddała.

Sygn. akt VII U 2880/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 października 2013 r., Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. Inspektorat w C. na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.) odmówił D. G. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 04.10.2013 r. nie została uznana za osobę niezdolną do pracy.

Z treści odwołania D. G. wynika, że domagała się zmiany powyższej decyzji przez ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. (k.2as)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, powtarzając argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (k.3as)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Wnioskodawczyni D. G. urodziła się w dniu (...) (wniosek k. 1 a.r.). W latach 1979- 1988 pracowała jako ogrodnik terenów zielonych oraz jako salowa.

Od listopada 1988 miała ustalone prawo do renty III grupy inwalidów, (k.24ar), następnie II grupy inwalidów (k. 52ar), przekształconą na rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, po czym od 01.08.2004r. rentę z tytułu częściowej

niezdolności do pracy. (k. 183ar) Prawo do renty ostatnio przysługiwało do 31.08.2012r, kiedy to po ustaleniu, że wnioskodawczyni jest zdolna do pracy odmówiono renty na dalszy okres. (decyzje k. 213 ar)

Odwołanie od decyzji z dnia 23.10.2012r. odmawiającej prawa do renty na dalszy okres zostało oddalone wyrokiem z dnia 29.04.2013r. w sprawie VII U 4147/12. W toku tej sprawy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych: okulisty, psychiatry, chirurgii naczyniowej, neurologa i hematologa, którzy po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawczyni stwierdzili u niej zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa ze skoliozą lędźwiową, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, zaburzenia adaptacyjne, żylaki kończyn dolnych, niedokrwistość megaloblastyczna z powodu niedoboru witaminy B12, zez rozbieżny oka prawego jednakże uznali, że brak długotrwałej niezdolności do pracy. Wyroku wnioskodawczyni nie skarżyła. (bezsporne – akta VII U 4147/12)

W dniu 23 lipca 2013 r. D. G. złożyła ponowny wniosek o rentę z tytułu niezdolności do pracy. (k...ar) Do wniosku dołączyła aktualne zaświadczenia lekarskie.

Lekarz Orzecznik ZUS po zbadaniu wnioskodawczyni i dokonaniu oceny dokumentacji medycznej oraz posiłkując się opinią biegłych ze sprawy VII U 4147/12 nie uznał jej za niezdolną do pracy.

Podobnie Komisja Lekarska ZUS badająca wnioskodawczynię na skutek złożonego przez nią sprzeciwu (k. ....ar) nie stwierdziła istnienia niezdolności do pracy, potwierdzając rozpoznania dolegliwości opisane przez Lekarza Orzecznika. (orzeczenie z dnia 04.10.2013 r. a.r.).

W tym stanie rzeczy została wydana zaskarżona decyzja.

Na skutek złożonego odwołania Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych: neurologa, ortopedy, kardiologa, chirurga naczyniowego, hematologa, okulisty i psychologa. (k.5as)

U D. G. stwierdzono: nadciśnienie tętnicze I WHO, stenokardię, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego, wczesne zmiany zwyrodnieniowe bioder, przebyty uraz prawego łokcia, umiarkowaną artrozę obu kolan, szyjnopochodny ból głowy, zaćmę dojrzałą oka prawego i początkową oka lewego, zez rozbieżny oka prawego, niedowidzenie oka prawego, brak widzenia obuocznego, żylaki kończyn dolnych, niedokrwistość z niedoboru witaminy B12, lecną witaminą B12, upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, cechy zaburzeń poznawczych uwarunkowanych organicznym uszkodzeniem OUN, w wywiadzie: zaburzenia adaptacyjne.

Biegli po przeanalizowaniu dokumentacji medycznej oraz przeprowadzeniu badania wnioskodawczyni zgodzili się z orzeczeniem ZUS i stwierdzili, że wnioskodawczyni nie jest częściowo lub całkowicie niezdolna do pracy. Z wywiadu oraz dokumentacji medycznej wynikało, że u D. G. przebiegające bez powikłań narządowych i dobrze kontrolowane farmakologicznie nadciśnienie tętnicze oraz stenokardia nie spowodują przeciwwskazań do podjęcia zatrudnienia zgodnego z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi. Badana podaje dolegliwości bólowe wielostawowe - tj. okolicy bioder i prawego łokcia. W przeszłości przebyła uraz okolicy prawego łokcia i skręcenie prawego stawu skokowego. Zgłasza także: bóle okolicy L-S kręgosłupa, okolicy barków, kolan, okolicy kostek goleni, bóle głowy. Od 2007 r. pozostaje w leczeniu pod kontrolą ortopedyczną. Ma zalecane leczenie farmakologiczne i rehabilitacyjne. Dostarczyła zdjęcia RTG bioder i kręgosłupa L-S. Jet leczona również w poradni neurologicznej, była również hospitalizowana neurologicznie. Doraźnie stosuje leki niesterydowe przeciwbólowe-przeciwzapalne.

Przeprowadzone badanie ortopedyczno-neurologiczne, podobnie jak badania orzeczników ZUS, nie ujawniło obecności u opiniowanej cech czynnego drażnienia korzeni nerwowych, objawów ubytkowych, oraz istotnego posiedzenia funkcji kręgosłupa i narządu ruchu. Świadczy to o utrwałonej remisji opisywanych w przeszłości zespołów korzeniowych. Zgłaszane obecnie dolegliwości bólowe kręgosłupa i kończyn, w okresach zaostrzeń wymagają leczenia ambulatoryjnego w ramach krótkotrwałej niezdolności do pracy, nie czynią niezdolności do pracy w rozumieniu rentowym. Zgłaszane bóle głowy poddają się leczeniu i nie czynią niezdolności do pracy. Brak jest niezdolności do pracy w ocenie neurologicznej i ortopedycznej.

Ze względu na brak widzenia obuocznego, opiniowana nigdy nie powinna być dopuszczona do pracy na wysokości, Zaćma oka prawego wymaga planowego leczenia operacyjnego, do którego opiniowana jest przygotowywana. W ocenie okulistycznej ostrość widzenia oka lewego nie pozbawia opiniowanej zdolności do pracy na ostatnio wykonywanym stanowisku pracy.

Opiniowana od kilku lat jest skutecznie leczona z powodu anemii megaloblastycznej z niedoboru witaminy B12. Obecny stan hematologiczny nie sprowadza przeciwwskazań do podjęcia przez wnioskodawczynię pracy zarobkowej. Obecny stopień zaawansowania niewydolności żyłnej - żyłaki kończyn dolnych bez zmian zapalnych i bez owrzodzeń goleni - nie sprowadza na opiniowaną niezdolności do pracy.

Zdaniem psychologa podczas badania psychologicznego u opiniowanej stwierdzono cechy niewielkich, organicznych zaburzeń poznawczych (głównie funkcji pamięci, koncentracji uwagi, zdolności uczenia się) przy globalnej sprawności intelektualnej na poziomie upośledzenia w stopniu lekkim. Ponadto w zakresie funkcjonowania społeczno-emocjonalnego okresowo występują zaburzenia adaptacyjne w niewielkim nasileniu. Określenie niezdolności pracy ze względu na stan psychiczny możliwe jest po przeprowadzeniu badania sądowo-psychiatrycznego uwzględniającego wyniki aktualnego badania psychologicznego.

W ocenie biegłych opiniowana jest osoba chorą i wymaga systematycznego oraz specjalistycznego leczenia. Zaawansowanie i nasilenie chorób somatycznych określonych powyższym rozpoznaniem, pozwala opiniowanej na podjęcie pracy, zarobkowej. Jednakże opiniowana wymaga oceny przez biegłego psychiatrę. (opinia k. 15as)

Wnioskodawczyni nie zakwestionowała skutecznie powyższej opinii. Na rozprawie w dniu 02.02.2015r. podała, że leczy się psychiatrycznie. Poinformowała, że aktualnie podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników. Przekazała, że w związku z tym korzystała przez okres 6 miesięcy ze zwolnienia lekarskiego a po upływie 2 miesięcy przerwy nadal jest niezdolna do pracy. (k. 42as)

Z informacji nadesłanej z KRUS wynika, że istotnie wnioskodawczyni w okresie od 14.01.2014r. do 12.07.2014r. i od 15.09.2014r. do 03.02.2015r. pobierała zasiłek chorobowy ale aktualnie w organie rentowym nie toczy się żadne postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do renty rolniczej. (informacja z KRUS k. 44as, akta KRUS)

Sąd uzyskał z (...) we W. historię choroby wnioskodawczyni i dopuścił dowód z opinii biegłego psychiatry. (k. 49-51, 53 as)

Biegły psychiatra w opinii z dnia 19.05.2015r. stwierdził upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim, cechy zaburzeń poznawczych uwarunkowane organicznym uszkodzeniem OUN, zaburzenia adaptacyjne w wywiadzie ale nie stwierdził niezdolności do pracy. W uzasadnieniu podał, że badana rozpoczęła ambulatoryjne leczenie psychiatryczne w PZP w marcu 2009r. Podczas badania przez biegłego psychiatrę była w wyrównanym nastroju, spokojna, dostosowana. Swoim zachowaniem nie ujawniała lęku ani niepokoju ruchowego. Na pytania odpowiadała logicznie, zdaniami prostymi, adekwatnie do stopnia niepełnosprawności intelektualnej. Wypowiedziami nie ujawniała objawów wytwórczych, ale zdradzała niewielkie osłabienie pamięci, które nie wpływają istotnie na jej codzienne funkcjonowanie. W ocenie biegłego psychiatry wnioskodawczyni jest upośledzona umysłowo w stopniu lekkim, w przeszłości leczyła się z powodu sytuacyjnych zaburzeń adaptacyjnych, to obecnie nie leczy się psychiatrycznie i nie przyjmuje też żadnych leków uspakajających ani nasennych. W życiu codziennym funkcjonuje prawidłowo. Wypełnia obowiązki domowe. Opiekuje się dziećmi. Nie jest pobudliwa emocjonalnie ani agresywna. Stąd z przyczyn psychiatrycznych nie można jej uznać za niezdolną do pracy. (opinia k. 63as)

Do opinii żadna ze stron nie złożyła zastrzeżeń.

Rozstrzygając w sprawie Sąd oparł się na powyższych opiniach biegłych sądowych lekarzy.

Opinie nie zostały skutecznie zakwestionowane przez wnioskodawczynię. W sprawie zostały zgromadzone wszystkie dokumenty medyczne, w tym uzupełniona dokumentacja psychiatryczna. W sumie wnioskodawczynię przebadano

8 lekarzy specjalistów. Żaden z nich nie stwierdził, że wnioskodawczyni jest niezdolna do pracy. Uznali, że wnioskodawczyni jest osobą chorą, wymagającą leczenia ale stopień zaawansowania chorób pozwala na podjęcie zatrudnienia zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi.

Sąd uznał wywołane opinie za wiarygodne. Biegli przebadali wnioskodawczynię, wnikliwie przeanalizowali jej dokumentację medyczną, opisali przebieg leczenia i wymienili zdiagnozowane u niej choroby omawiając ich wpływ na zdolność do pracy. Wystarczająco uzasadnili wnioski swoich opinii. Z tych względów Sąd uznał, że opinie przedstawiają wystarczające wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego rozstrzygnięcia zarzutów zawartych w odwołaniu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 września 1999 r., II UKN 96/99).

Żaden z biegłych nie miał jakichkolwiek wątpliwości, że wnioskodawca w aktualnym stanie zdrowia jest osobą zdolną do pracy. Schorzenia wnioskodawczyni są leczone prawidłowo i stosowane metody zapewniają mu możliwość podjęcia pracy. Podnoszone dolegliwości mogą być leczone w ramach okresowych zwolnień lekarskich. Ani lekarze orzecznicy ZUS ani biegli sądowi nie znaleźli przeciwwskazań do podjęcia przez wnioskodawczynię pracy fizycznej (oprócz pracy na wysokości, które wnioskodawczyni nigdy nie wykonywała i nie ku temu kwalifikacji). Wnioskodawczyni ma obecnie 56 lat. Nigdzie nie pracuje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie D. G. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w czasie zatrudnienia lub w okresie równorzędnym z okresem zatrudnienia albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Pojęcie niezdolności do pracy zdefiniowane zostało w art. 12 cytowanej ustawy, który to przepis stanowi, iż niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy. Częściowo niezdolną do pracy jest natomiast osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Zgodnie z art. 13 ust. 2 i 3 ustawy niezdolność do pracy orzeka się na okres nie dłuższy niż 5 lat, bądź na okres dłuższy niż 5 lat, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem tego okresu. W myśl art. 61 ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

Jak ustalono, D. G. była uprawniona do renty di 31.08.2012r. Zgodnie z treścią opinii biegłych nadal nie jest obecnie osobą niezdolną do pracy. Mimo określonych schorzeń oraz sygnalizowanych dolegliwości biegli stwierdzili stan organizmu skarżącej pozwalający na podjęcie zatrudnienia. Wnioskodawczyni nadal wymaga systematycznej kontroli i leczenia w specjalistycznych przychodniach, co może wydatnie zmniejszyć występujące dolegliwości jednakże stopień zaawansowania zmian w narządach ciała nie sprowadza u niej niezdolności do pracy. Podjęte przez te lata leczenie przyniosło poprawę stanu zdrowia.

Wszystkie te okoliczności prowadzą do wniosku, iż D. G. nie jest osobą, która w znacznym stopniu nadal utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Tym samym brak jest podstaw do ustalenia u niej chociażby częściowej niezdolności do pracy.

Istnienie chociażby częściowej niezdolności do pracy jest warunkiem koniecznym, aby przyznać prawo do renty z tego tytułu. D. G. nie spełniła, zatem przesłanek niezbędnych do ustalenia jej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Decyzję organu rentowego odmawiającą skarżącej przyznania prawa do dochodzonego świadczenia należy uznać w tym stanie rzeczy za prawidłową, zaś odwołanie od niej – oddalić.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji.